

ELŐSZÓ

A több mint 3000 címszót tartalmazó lexikonunk szerkesztése során egyik fő célunk az volt, hogy ne csak a szűkebb értelemben vett pszichológia fogalmait, hanem számos szakterületének (pl. fejlődéslelektan, klinikai pszichológia, szociálpszichológia, munkapszichológia) fogalmait is felvegyük a címszóállományunkba. A szóanyag összeállításakor a mai tankönyvek terminológiai készletére és tanári tapasztalatainkra is nagymértékben támaszkodtunk. Munkánk a pszichológia egészét átfogó jellegét tekintve egyedülállónak mondható a mai magyar szakirodalomban.

A szócikkek kidolgozása során törekedtünk a meghatározások tömörségére, alapvetően rövid definíciók megadására, ugyanakkor bizonyos esetekben kikerülhetetlen volt a szakmai ismeretek belopakodása, az enciklopédikus jellegű feldolgozás. Ezt azonban megtartottuk kijelentő szinten, nem érveltünk a rövid fogalmi bemutatás mellett, s nem adtunk meg pl. kísérleti részleteket. Munkánk elsődleges célja a szakmai olvasás és írás háttérének segítése, innen a sok idegen szó, melyek gyakran fordulnak elő a magyar szakszövegekben. Az egyes szócikkek hossza mindezeknek köszönhetően nem mindig arányos a bemutatott kifejezés szakmai súlyával. Előfordult, hogy kevésbé fontos dolgokat hosszabban mutattunk be.

A lexikonban megtalálható tudásanyag jó kiaknázhatósága érdekében gyakran éltünk a szócikkek egymásra utalásának lehetőségével. Amennyiben egy értelmezés olyan szakkifejezést tartalmaz, melyet önállóan is kifejtettünk a lexikonban, az adott szakkifejezést dőlt betűvel jelöltük a szócikk belsejében (pl.: **ismételgetés** A rövid távú memóriában lévő információ tudatos ismételtetése. **rehearsal**), illetve nyíllal és dőlt betűvel a szócikk végén (pl.: **szabad asszociáció** Pszichodinamikus terápiás módszer, melyben a beteg minden eszébe jutó gondolatot, érzést vagy mentális képet elmond vagy leír. → *mentális képek* **free association**). Felvettünk olyan fogalmakat is, amelyek más szakterülethez is tartoznak, pl. **funkció, kéreg, kontextus, relevancia**, stb.) E jelentésbeli kü-

lönbségeket félkövér arab számmal különítettük el. Ezt a jelölést alkalmaztuk azokban az esetekben is, ha egy adott fogalomnak a pszichológiában több jelentése, értelmezése van (pl. **akróesztézia 1.** Megnőtt érzékenység. **2.** Végtagfájdalom.)

A fogalmak értelmezését a szócikkek végén azok angol megfelelői követik. Ahol a szaknyelvi használat indokolta, több megfelelőt is megadtunk. A ma gyakori amerikai angol megfelelők mellett a brit angol változatra (*GB*) jellel hívtuk fel a figyelmet.

A magyar címszavak angol megfelelői a kötet végén található angol–magyar szótári részben is kereshetők.

A lexikon és szótár gazdag anyaga, sokoldalúsága, megbízhatósága és naprakészsége reményeink szerint sokáig segíti a lélektan felé vonzódo, s ott az első lépéseiket tevő fiatalokat, diákokat, csakúgy, mint a téma iránt érdeklődő nagyközönséget.

Budakeszi, 2008. november 22.

Pléh Csaba és Boross Ottilia